

PROJEKTĄ REMIA LIETUVOS RESPUBLIKA

KPP priemonė „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“

Projekto paramos sutarties numeris: Nr. 14PA-KK-17-1-01518-PR001

Projekto pavadinimas: „**Inovatyvių inžinerinių sprendimų ir termoenergetinių procesų valdymo sistemų, skirtų sultingų augalininkystės produktų sandėliavimo technologijų tvarumui didinti, sklaida**“

Projekto vykdytojas – Vytauto Didžiojo Universitetas.

Projekto vykdymo laikotarpis – nuo 2017 12 21 d. iki 2020 12 21 d.

Projekto tikslas – populiarinti ir diegti augalininkystės ūkiuose inovacijas derliaus laikymo sąlygų valdymo sistemoms ir jų algoritmams optimizuoti bei sandėliavimo technologinio proceso neigiamą poveikį aplinkai sumažinti, siekiant padidinti sultingų augalininkystės produktų (daržovių, vaisių ir uogų) išlaikymo trukmę ir jų kokybės stabilumą, ruošiamos prekinės produkcijos vertę ir ūkių konkurencingumą.

Šiuo metu ūkininkams nepakanka tik užauginti kokybiškus produktus. Didelės pasiūlos ir konkurencijos sąlygos kelia vis aukštesnius reikalavimus. Be to, į rinką tiekiami produktai privalo būti aukštos kokybės ištisus metus, ne tik per derliaus nuėmimą. Išlaikyti jų kokybę iki naujo derliaus yra nemenkas iššūkis. Sėkmės galima tikėtis teisingai įsirengiant sandėlius ir valdant juose vykstančius procesus.

Laikymo sąlygos – temperatūra, taip pat santykinis drėgnis ir dujų sudėtis yra pagrindiniai veiksniai, į kuriuos svarbu

atkreipti dėmesį laikymo metu. Jų optimalus derinys, taikomas skirtingoms produktų rūšims, dažnu atveju yra ypatingas ir išskirtinis. Optimalios laikymo sąlygos parenkamos atsižvelgiant į produkto rūšį, paskirtį ir kitas aplinkybes. Tačiau mikroklimatui sandėlyje sukurti ir valdyti būtina vėdinimo sistema. Tai neišvengiama bet kurio sultingo žemės ūkio produktų sandėlio technologinė dalis, kuri lemia laikymo sąlygų kokybę ir produktų laikymo sėkmę.

Įgyvendinant projektą, parodomieji tyrimai vykdomi šešiuose ūkiuose. Lyginamos skirtingos sultingų žemės ūkio produktų sandėliuose mikroklimatą sukuriančios ir valdančios sistemos, vertinamos laikymo sąlygos ir jų atitikimas optimaliems rodikliams. Mikroklimatui analizuoti stebimuose objektuose sumontuoti temperatūros ir santykinio drėgnio jutikliai, taip pat periodiškai atliekami oro srautų matavimai. Kaupiami duomenys, būtini skirtingų mikroklimato reguliavimo sistemų

efektyvumui ir jų poveikiui produktų masės bei kokybės nuostoliams įvertinti.

Gauti tyrimų rezultatai pristatomi organizuojamuose pasidalinimo patirtimi grupių susitikimuose, seminaruose ir lauko dienos, kuriose VDU Žemės ūkio akademijos mokslininkai kartu su ūkininkais pristato skirtingų sandėliavimo ir mikroklimato valdymo technologijų privalumus ir trūkumus bei aptaria jų tobulinimo galimybes. Informacija apie renginius skelbiama Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacinėje sistemoje ir interneto svetainėje www.zmmc.lt.

Projektas finansuojamas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Pama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“.

Doc. dr. Egidijus Zvicevičius
Kęstutis Žiūra

